

ต่อ จากฉบับที่แล้ว

โคลง บทที่ 55 เมื่อน้อยหาวิชา ให้หาสินต่อใหญ่ เป็นคำสอนที่ถือว่ามีความสมบูรณ์ในตัวเองอย่างพร้อมมูล พระองค์ทรงหยิบยกมาจากบัญญัติพระร่วง จุดประสงค์มันหมายถึงให้มีความสำคัญของการให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาตนเอง ความหมายของคำว่าผู้น้อยในที่นี้หมายถึง หย่อนด้วยอายุ นั่นคือ มีอายุน้อย หรือเรียกอีกอย่างว่าวัยวุฒิ กับหย่อนด้วยยศ หรือคือความอาวุโสของชั้นยศ หากขยายความหมายในเชิงการบริหารหมายถึงความถึง บุคคลใดก็ตามที่เมื่อเข้ามาปฏิบัติงานในองค์กร อันถือเป็นสมาชิกใหม่ หรือ New Entry ก็ย่อมจะต้องเรียนรู้ทั้งวัฒนธรรมองค์กร การเรียนรู้ศึกษาความรู้ในงานวิชาชีพ วิธีการวางตัวและปฏิบัติเพื่อให้เข้ากับองค์กร ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องเรียนรู้จนชววยให้มาก

ส่วนชั้นยศนั้น ก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่สมาชิกใหม่เมื่อเข้ามาทำงาน ย่อมจะยังอยู่ในตำแหน่งเล็ก อยู่ในสถานะที่ต้องเรียนรู้เรื่องงานให้มากที่สุด จึงเป็นเรื่องที่พึงตระหนักอยู่เสมอ เปรียบไปก็เหมือน เณร หรือพระใหม่ซึ่งยังไม่แก่กล้าพรรษา จึงจำเป็นต้องศึกษางานให้จงหนัก เหมือนกับมีคำคมในภาษาอังกฤษที่ว่า Today we learn, tomorrow we lead ก็คงไม่ผิดนัก ดังนั้น หลักการของการบ่มเพาะ

พนักงานใหม่ หรือผู้ร่วมงานใหม่นี้ผู้น่าองค์กรจึงควรให้ความสำคัญให้หนัก เพราะกำลังพลรุ่นใหม่ต่อไปจะเป็นผู้บริหารขององค์กรในอนาคตทีเดียว

ฉะนั้น ในการวางแผนยุทธศาสตร์องค์กรว่าด้วยการพัฒนาบุคลากร จึงจำเป็นต้องวางแผนอย่างมีวิสัยทัศน์ มิฉะนั้น ความก้าวหน้าและความต่อเนื่องขององค์กรอาจเกิดสะดุดและอาจกระทบจนองค์กรบริหารได้ไม่ราบรื่นพอก็ได้ เราอาจภูมิใจว่า ทำไมองค์กรบางแห่งจึงมีความต่อเนื่องในด้านการพัฒนาโดยไม่สะดุดเรื่อง “คน” เลย ในที่นี้อาจกล่าวได้ว่านั่นเป็นเพราะองค์กรนั้นๆ ให้ความสำคัญเรื่องการเรียนรู้ซึ่งเป็นการถ่ายทอดวิชา ความรู้ ประสบการณ์ของการบริหารที่ประสบความสำเร็จ รวมทั้งการพยายามต่อยอดวิทยากร ก้าวหน้าใหม่ให้สอดคล้องกลมกลืนไปในแนวทางขององค์กรเพื่อสร้างความแข็งแกร่ง หรือจุดแข็งให้องค์กร

อย่างไรก็ดียังมีความหมายลึกๆ ลงไปอีกชั้นหนึ่งก็คือ แม้ตัว “ผู้น้อย” นั้นเองก็ต้องระลึกลงมาต่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ในขณะที่องค์กรเองก็ต้องขับเคลื่อนในเรื่องการพัฒนาแบบต่อเนื่อง ซึ่งคำในสมัยใหม่ใช้ว่า Continuous Learning เนื่องจากโลกมีวิวัฒนาการอย่างไม่หยุดยั้ง ผู้น่าองค์กรจึงต้องใส่ใจการพัฒนาตัวนี้และถือเป็น Mission ที่ไม่อาจละเลย トラバได้ในที่ ยังอยู่ในโลกธุรกิจ จึงหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่ต้องติดตามความก้าวหน้าอยู่เสมอ

โคลงบทที่ 56 ความสำคัญของการศึกษา ที่มาของโคลงสุภาษิตนี้มาจากภาษิตอเมริกันที่ว่า Education is only like good culture, it changes the size, but not the sort. ทำให้นึกถึงสุภาษิตจีนที่ว่า ปลูกถั่ว ได้ถั่ว ปลูกงา ได้งา ซึ่งมีความหมายคล้ายคลึงกันมาก หมายความว่า แม้เราจะปลูกพืชพันธุ์ใดก็จะได้ดอกผลของพันธุ์เดียวกันนั้น จะเปลี่ยนแปลงผิดไปจาก Family เดิมไม่ได้เลย ในทำนอง

หลักการบริหาร “คน”

วิเชียร ตรีสุภาพกุล

เดียวกัน แม้เราจะปลุกฝังเรื่องการศึกษาให้มากเท่าใด อย่างเก่งก็เพียงเพิ่มพูนให้คนผู้นั้นมีวัฒนธรรมเพียงเปลือกนอกเท่านั้น ทว่าก็หาได้ทำให้ผู้นั้นกลายเป็นคนดีได้เลย หากคนผู้นั้นยังมีนิสัยหรือสันดานอันชั่วร้ายที่ยังมิได้ถูกขัดเกลา หากจะขยายความตรงนี้ก็คือการศึกษาคือเป็นสิ่งสำคัญก็จริง ไม่มีใครคัดค้าน เราสามารถพัฒนาให้เขาเชี่ยวชาญไม่ว่าเทคโนโลยีใดๆ ก็ได้ แต่หากขาดเสียซึ่งศีลธรรมเป็นตัวกำกับกมลสันดานแล้ว ต่อให้เก่งขนาดไหน จนหาผู้ใดเปรียบได้ยาก แต่ขาดคุณธรรม จริยธรรม หรือศีลธรรม ก็จะเป็นบุคคลอันตรายต่อสังคม ต่อองค์กร ต่อประเทศชาติได้อย่างฉกรรจ์ทีเดียว

ในโลกแห่งการบริหารงานไม่ว่าจะเป็นการบริหารในระดับใด เราสามารถเห็นอุทาหรณ์มากมายที่แสดงถึงอันตรายของความบกพร่องนี้ ในบางองค์กรสมาชิกถูกบ่มเพาะให้ทำงานอย่างเอาเป็นเอาตาย เพียงเพื่อจะให้ตนเองมีผลงานดีเด่น จนลืมนึกถึงความเป็น “มนุษย์” สมาชิกในองค์กรทำงานอย่างไม่มีความสุข จึงพยายามคิดค้นทำอย่างไรจึงจะเพิ่มบทบาทของความเป็นมนุษย์ ซึ่งก็ได้นำหลักจิตวิทยาในการทำงาน การนำธรรมะมาปรับใช้ในองค์กรบ้าง ซึ่งต่างก็ได้ผลลัพธ์ที่น่าพอใจ

โคลงบทที่ 57 เข้าใจแปลว่าให้อภัย เนื้อหาของโคลงบทนี้กล่าวได้ว่ามีความทันสมัยมาก เพราะเนื้อหาของโคลงได้รวบรวมความคิดของ “การอภัย” ออกมาทั้งหมด หรืออย่างด่ารับตำราสมัยใหม่ที่เขียนว่า **Forgive** นั่นเองและการที่จะให้อภัย หรือยกโทษให้ นั้นจะเกิดขึ้นไม่ได้เลยหากไม่ **Forget** หรือลืมเสียเถิดนั่นเอง

ในโลกแห่งการทำงานในปัจจุบันที่มีความขัดแย้ง ขุ่นข้องหมองใจ ขัดข้อง ขุ่นเคืองอยู่เนือง ล้วนเกิดจากการไม่เข้าใจในเรื่องการอภัยกัน จึงนำไปสู่ขั้นตอนต่อไป คือ การจดจำในรูปของการพยายาม ซึ่งเป็นเรื่องไม่สนุกและทำให้องค์กรต้องเสียเวลาไปกับการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นตะกอนใจของคนทำงานด้วย ซึ่งผลเสียก็ตกแก่องค์กรงานก็ไม่ได้ ผลงานก็ล่าช้า มนุษย์สัมพันธ์ตกต่ำ เพราะมัวแต่กล่าวโทษคนอื่นว่าไม่ดี ไม่ถูก โดยไม่ได้เฉลียวใจว่า ไม่มีใครที่จะทำงานได้ด้วยตัวคนเดียว **แม้เราไม่เป็นปัญหาให้กับใคร แต่ก็ควรระลึกว่า เราก็เป็นส่วนหนึ่งของปัญหา** เพราะฉะนั้น หากสมาชิกในองค์กรเข้าใจถึงเรื่องการให้อภัย ยินดีปรับความเข้าใจ ช่วยกันรังสรรค์งานให้เติบโตใหญ่ มีหรือที่องค์กรจะไม่เจริญ มีหรือที่องค์กรจะไม่แข็งแกร่ง แต่วันใดที่สมาชิกมัวแต่ดื้อรั้น มีทิฐิ ไม่ให้อภัยต่อกัน ต่อให้นักจิตวิทยาที่เก่งแสนเก่ง ต่อให้มีตำราดี แสนดี ในแนว **How to อาทิตี Power of Forgiving** ก็คงไม่ช่วยอะไร หากเราไม่เริ่มต้นที่เรานั่งเป็นต้นธารเสียก่อน

โคลงบทที่ 58 ความรู้จักประกอบกิจ สวรรค์ของโคลงบทนี้ชี้ว่าการกระทำสิ่งใดก็ดี ควรมีความระมัดระวัง มีจังหวะจะโคน ผ่อนหนักผ่อนเบา ไม่ใช่สักแต่ว่ามีผลจะกำลังก็ตะบึงตะบันหักหมอบอย่าง

หนัก ซึ่งสุดท้ายจะทำให้เสียการใหญ่ หรือแม้แต่การพุด หากขาดการไตร่ตรอง นึกถึงผลได้ผลเสีย คำพูด อาจเป็นภัยมาสู่ผู้พูดเองได้ในที่สุด เพราะฉะนั้น สุภาสิตที่ว่าข้าฯ ได้พำเลียงมา ก็ยังให้ข้อคิดที่ดีก่อนที่จะลงมือทำ แต่ให้ใช้เวลาลงมือทำด้วยความซุกซน ทว่าหมายถึงถึงก่อนจะทำ หรือเมื่อลงมือทำการสิ่งใด ต้องมีความระมัดระวังและรอบคอบ ทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ควรจะเตรียมตัว เตรียมใจ เพื่อว่ากิจการงานที่ทำนั้น อาจต้องเจออุปสรรค ก็ควรจะหาทางหนีทีไล่เพื่อป้องกันไว้ก่อน

ทำนองเดียวกับการบริหารงาน เมื่อจะลงมือกระทำการสิ่งใดจำเป็นต้องมีเป้าหมาย มีการวางแผนปฏิบัติงานเพื่อเป็นแนวทางกำกับให้การทำงานไปสู่ทิศทางที่มุ่งหมาย มีตัวชี้วัด หรือ KPI แม้เมื่อมีข้อจำกัด อุปสรรค หรือปัญหา ก็สามารถขบคิดแก้ไขให้ลุล่วงด้วยดี ซึ่งนั่นคือจะต้องมีสติ ไม่ตื่นตระหนก เพื่อรับมือกับสิ่งที่กำลังเผชิญหน้าอยู่ให้ลุล่วงไปได้

โคลงบทที่ 59 การรู้จักผูกมิตรดีเป็นทรัพยากรทางปัญญา โคลงสุภาสิตบทนี้มีความหมายที่สรุปในตัวอย่างครบถ้วนว่ามีมิตรมาก ก็เหมือนดั่งมั่งมีด้วยเงินทอง ซึ่งเปรียบเป็นทรัพยากรทางปัญญา ควรระลึกเสมอว่าคนเรามีหนึ่งสมอง สองมือ สองขา ก็จริงอยู่ แม้มีความรู้มากมาย แต่ก็ต้องมีสักวันที่ตีตันทางความคิด หรือต้องพึ่งพาความช่วยเหลือ หรือขอคิดทางปัญญาจากผู้อื่น ถึงหากจะช่วยเหลืออะไรได้ไม่มากเท่าไร แต่ก็ยังอาจกระตุ้น หรือขยายบางแง่มุม จนสามารถหาทางออกได้ เพราะมิตรที่ดีสามารถรองรับการระบายทุกข์ที่ดี หรือให้การปลอบโยน ให้กำลังใจยามที่เราท้อแท้ ก็ในเมื่อมนุษย์เป็นสัตว์สังคม จึงย่อมหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่ต้องผูกสัมพันธ์กับคน

ในทางการปฏิบัติงานในองค์กรใดๆ จึงไม่แปลกหากจะเห็นว่ามิตรสมาคม ชมรมของคนทำงานร่วมอาชีพเดียวกันที่รวมตัวเพื่อเป็นช่องทางของการพัฒนาความรู้ สร้างโมดรีแลงเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น หรือร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาใดๆ อันเกิดจากการประกอบอาชีพนั้นๆ หรือเป็นการรวมตัวเพื่อทำประโยชน์ต่อสังคมเป็นต้น ฉะนั้น **การที่เราประกอบสัมมาอาชีพในสังคม ย่อมหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่ต้องมีมิตรไมตรีทางใดก็ตามหนึ่งในทางสุจริต สร้างสรรค์ ยิ่งในโลกปัจจุบันแม้วิวัฒนาการทางสารสนเทศจะก้าวไกลไปเพียงใด แต่การผูกมิตรไมตรีก็ยังไม่มามีทางจะเสื่อมถอยอยู่ดี**